[2019] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 152

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ

ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ

ਬਨਾਮ

ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.

ਸਰਕਲ ਅਨੰਤਪੁਰ

(2010 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 159-170)

27ਮਾਰਚ, 2019

[ਰੰਜਨ ਗੋਗੋਈ, ਸੀਜੇਆਈ, ਸੰਜੇ ਕਿਸ਼ਨ ਕੌਲ ਅਤੇ ਕੇ.ਐਮ ਜੋਸਫ, ਜੇਜੇ]

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940: ਉੱਤਰਦਾਤਾ- ਰਾਜ ਨੇ ਸਿੰਚਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗੇ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਸਮਝੌਤੇ ਕੀਤੇ - ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 9 ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ - ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ - ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਐਕਟ - ਕੁਝ ਦਾਅਵੇ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ - ਤੁਰੰਤ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1,3,4,7 ਅਤੇ 9 ਉਠਾਇਆ - ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ / 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਵੱਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਅਤੇ ਲੈਣਾ ਸੀ

ਜੋ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਤੂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਦਰ ਅਤੇ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਘਣ ਮੀਟਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਮੰਨਿਆ : ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਦੋਂ ਕਿ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਕਾਰਨ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਵੀ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਉਸ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਦਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ - 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ। ਬਾਲਣ, ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਆਦਿ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਟਰਾਂਸਪੋਰਟ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ - ਜੇ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਰਕਮ 13.75 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ - ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਨਿਰੰਤਰ ਹੈ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 153

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3 - ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ - ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੂਡ ਫਾਰ ਵਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ

ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ - ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ - ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ - ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸੀ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ - ਆਯੋਜਿਤ: ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੇ ਅਨਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਹੋਈ ਧਾਰਾ ਤੋਂ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਕੇ ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਵੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਵਾਜਬ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨਾ - ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ 'ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ' ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ.

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 - ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ - ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਿਆ - ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣਾ ਝੂਠ ਬੋਲੇਗਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ

ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ - ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਰਸੀਦ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕੀਤਾ - ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ - ਕਿਹਾ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਰਮਿਆਨ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਸੀਮੈਂਟ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਕਿਸੇ ਵਿਚ ਵੀ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਜੋ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੁਕਾਵਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮੰਗ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ - ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਲੇਜਰ /ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ - ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਵਾਊਚਰ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲੇਜਰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਿੱਲ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਸਨ - ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ - ਠੇਕਾ ਐਕਟ, 1872 - ਧਾਰਾ 70.

XXXXXX

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 7 - ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸੀ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਵਧਿਆ ਹੋਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ਾ - ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਇਹ ਮਲੇਰੀਆ ਦੇ ਫੈਲਣ, ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ - ਕਿਹਾ: ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕਿ ਸੀ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ - ਧਾਰਾ 59 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 155

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 9 - ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਜ - ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜੋ ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 18% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.11.1983 ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ

ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ 26.4.1988 ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.8.1988 ਮੰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ - ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26.4.1988 ਤੋਂ 23.8.1988 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਜ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਸਹੀਤਾ - ਕਿਹਾ: ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅੱਜ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਇਨਾਮ - ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਵਿਚੋਲਗੀ ਕੋਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ - ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਵਿਆਜ.

ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਦਾਲਤ

ਮੰਨਿਆ : 1.1 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਸੀ ਕਿ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਈ ਸੀ। ਇਹ ਧਾਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਉਠਾਉਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਧਾਰਾ 59 ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ

ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਦੇਰੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਖੇਡ ਦੇਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਵਾਧੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 26, 27) [171-C-G]

XXXXXX

1.2 ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦਾਅਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਹੋਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਸੀ। [ਪਾਰਸ 29,30] [172-ਡੀ-ਈ; 173-ਡੀ]

1.3 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਮੀਟਰ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਬਾਲਣ, ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਆਦਿ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਸੀ। ਜੇ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਜੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ

ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਸਬ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ 13.11.1982 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਕਮ 13.75 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਨੁਛੇਦ 142 ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 41] [177-G-H; 178-A-C]

2. ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 157

2.1 ਮੂਲ ਟੈਂਡਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ

ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨਤ ਦਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 10 ਤੋਂ 12% ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੋਣ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ. [ਪੈਰਾ 53] [184-G-H; 185-A-B]

2.2 ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੁਬਾਰਾ, ਸ਼ਬਦ "ਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ. ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। [ਪੈਰਾ 54] [185-B-D]

2.3 ਸਬ ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਨਾਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਲ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਜੋ

ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਚਾਵਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। [ਪੈਰਾ 63] [188-G-H; 189-A-C]

XXXXXX

3. ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ।

3.1 ਦਾਅਵਾ ਧਾਰਾ 59 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਇਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰੋਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਜੇ ਖਰੀਦਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਮਾਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ

ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਬਾਹਰੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਦਰ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 67-69] [191-A-G]

3.2 ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਸੀਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵਸਤੂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ਼ੂ ਕੀਮਤ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀ। ਉਕਤ ਦਰ 'ਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ 100/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 5/- ਰੁਪਏ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 95/- ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਪਾਸੇ ਢਾਂਚਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਘੱਟ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਰਤੀ

ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਬਰਬਾਦੀ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਹੈ. ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 100% ਸਰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਟੈਕਸ। ਵਿਚਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲ ਕੇ ਛੋਟੀ ਡਰਾਵਲ/ ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਬਚਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਲਈ ਵੱਖਰਾ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 71-74) [193-C-H; 194-A-E]

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 159

3.3 ਛੋਟੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲੇਜ਼ਰ

ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਾਧੂ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸਪਲਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਸਰੋਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੁਕਾਵਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਜਰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੋ ਮੰਗ ੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਲੇਜ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪਾਰਸ 74,75,80,82] [174-D, F-H; 196-F-G; 197-D-F]

XXXXXX

3.4 ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਉਹ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਖਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਘਾਤਕ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਾਊਚਰ ਜਾਂ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਿਨਾਂ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਪਰ ਕੰਮ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਵਾਊਚਰ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲੇਜਰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦਾਅਵਾ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। [ਪੈਰਾ 86] [198-G-H; 199-A-C]

4. ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 161

ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਮਲੇਰੀਆ ਫੈਲਣ, ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਕੰਮ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 59 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 87] [199-C-H]

5. ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਤਹਿਤ 18% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਨਾਮ ਦੀ

ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ. ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। (ਪਾਰਸ 88, 89) [200-A-C; 201-C]

XXXXXX

162 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2019] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਲਡਵਰਥ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ (2017) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 146: [2017] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 123; ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਭਾਤੀਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ ਵਿਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਭਾਤੀਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ (1993) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 114: [1992] 2 ਬੇਨਤੀ ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 118; ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਐਫਕੋਨਜ਼-ਅਪਿਲ ਜੁਆਇੰਟ ਵੈਂਚਰ (2017) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 146 - 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ.

ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1988 ਐਸ.ਸੀ 873: [1987] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 624; ਗੁਜਰਾਤ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਵਿਲੱਖਣ ਇਰੇਕਟਰ (ਗੁਜਰਾਤ) (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1989 ਐਸ.ਸੀ 973: [1989] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 318 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ

[1989] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 318	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 19
[2017] 7 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 123	ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 88
[1987] ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 624	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ	ਪੈਰਾ 89
[1992] 2suppਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 118	ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 89
(2017) 8 ਐਸ .ਸੀ.ਸੀ 146	ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ	ਪੈਰਾ 89

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2010 ਦਾ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 159-170

ਹੈਦਰਾਬਾਦ ਵਿਖੇ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 31.12.2007 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਸਿਵਲ ਮਿਸਕ ਵਿੱਚ 1990 ਦੀ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 479,93,94,480, 481 ਅਤੇ 95, 1990 ਦੀ ਸੀ.ਆਰ.ਪੀ ਨੰਬਰ 303,304,305, 1039, 1040 ਅਤੇ 1041

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਲੋਂ ਰਾਮਮੂਰਤੀ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਰੇਵਤੀ ਰਾਘਵਨ, ਪੇਰੂਮਲ ਮੁਥੁਕੁਮਾਰ, ਐਸ ਮੁਥੁਕ੍ਰਿਸ਼ਨਨ, ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਿੰਘ, ਗੁੰਟੂਰ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ. 163

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ,

ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ. 1. ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ 1990 ਦੀ ਸਿਵਲ ਵਿਭਿੰਨ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 479, 93, 94, 480, 481 ਅਤੇ 95 ਅਤੇ 1990 ਦੀਆਂ ਸਿਵਲ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੰਬਰ 303,304,305, 1039, 1040 ਅਤੇ 1041 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹਨ। ਇਹ ਅਪੀਲਾਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਵਿਚੋਲਗੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 'ਐਕਟ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਵਾਰਡ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਥਿਰ ਸਨ।

2. ਸਿੰਚਾਈ ਕਾਰਜਾਂ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 18.9.1978 ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ ਤੋਂ ਲਗਭਗ 10-12% ਘੱਟ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 10/03/1979 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10/78-79 ਕੀਤਾ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 10/03/1979 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11/78-79 ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ 28/06/1979 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 14/79-80 ਵੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਕੰਮ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 18 ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਈਟ 16.11.1979 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10/78-79 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11/78-79 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਸਾਈਟ 21.4.1979 ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਸਾਈਟ 28.06.1979 ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 14/78-79 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੌਂਪੀ ਗਈ ਸੀ।

ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਉਠਾਉਂਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 28.11.1983 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਆਰਬਿਟਰਾਂ ਦੇ ਪੈਨਲ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਾਅਵਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਪੈਨਲ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਿੱਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ 26.4.1988 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ 19.8.1988 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਪੁਰਸਕਾਰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ। ਦਰਅਸਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 9 ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 6 ਅਤੇ 8 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ। ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 9, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ, ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ. ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸਨ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਇਨਾਮ ਦਾ ਫਰਮਾਨ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ। ਕੁਝ ਦਾਅਵੇ ਜੋ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਦਵਾਨ ਉਪ-ਜੱਜ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਾਲ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਅਤੇ ਉਹ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਸੀ। ਇਹ ਉਹ ਫੈਸਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲਾਂ ਅਤੇ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਪੈਦਾ ਕੀਤੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਕੇ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ।

XXXXXX

3. ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮਮੂਰਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰੇਰਨਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਵੀ ਸੁਣਿਆ।

4. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦਾਅਵੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਖਰਕਾਰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਿਰਫ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1,3,4,7 ਅਤੇ 9 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੁਰਸਕਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਕੀਤੇ ਗਏ 3 ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਨ ਪਰ ਦਾਅਵੇ ਤਿੰਨਾਂ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕੋ ਜਿਹੇ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਸਾਨੂੰ ਨਜਿੱਠਣਾ ਹੈ.

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 - 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ / 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਵੱਲ- ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ.

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3 - ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨਾ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 - ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਵਾਪਸੀ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 7 - ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵਾ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 9 - ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 18% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦਾ ਵਿਆਜ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਉਹ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਨਿਆਂਇਕ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਨਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਖੁਦ

ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਹ ਹੋਵੇ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡ ਦੇ ਚਿਹਰੇ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਇਨਾਮ ਦੁਆਰਾ ਧੋਖਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਹ ਵਿਚੋਲੇ ਦਾ ਕੰਮ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਅਰਥ ਕੱਢੇ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰੇ। ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਉਸ ਦੀ ਖੋਜ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 33 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਕਮਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਧਾਰਾ 59 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ ਅਤੇ ਜੋ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 165

6. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇਣਗੇ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 59 ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਏਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 59 ਨਾਲ ਨਜਿੱਠੀਏ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ, ਸਬ-ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੀ ਹੋਇਆ।

ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1- ਵਾਧੂ ਲੀਡ

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ ਅਤੇ ਲੈਣੀ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਥਾਂ ਤੋਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ

ਸਥਿਤ ਸੀ ਜਿੱਥੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਧਾਤੂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੱਗਰੀ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਪੈਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਵਾਧੂ ਦਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਹੋਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਬਿਕ ਮੀਟਰ ਸੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਅਤੇ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਕੀਤੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੋਗ ਸੀ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਲਈ 15 ਘਣ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ III

8. ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3 ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਡਿਫਾਲਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਫੂਡ ਫਾਰ ਵਰਕ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਕੁਝ ਹਿੱਸਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਉੱਚੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਸਿਰਫ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਉਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਜੇ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਅਪੀਲੀ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਤਿੰਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਆਪਣੇ ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਸੀ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IV

9. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਇਹ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਕਿ ਆਪਣੀ ਠੇਕੇ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਿਆਂ, ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਤੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਿਆ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕੋਈ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅੱਗੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਧਾਰਾ 10 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਠੇਕਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਅਤੇ ਬਿਨਾਂ ਮੋਹਰ ਵਾਲੀ ਰਸੀਦ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿਰੁੱਧ ਉਲਟ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢੇ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ।

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ VII

10. ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 7 ਜੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਬਾਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਖਰੀਦੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਸਟਾਕ ਕੀਤਾ ਸੀ ਪਰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਇਕੱਤਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਰੇਤ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ 3 ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੁਝ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ.

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IX

11. ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 9 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਜੋ ਵਿਆਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ 18% ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਦਾਅਵਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.11.1983 ਤੋਂ ਸਾਰੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ 12% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 167

ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30/33 ਅਤੇ 17 ਤਹਿਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ।

12. ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰ. ਮੈਂ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਵਾਧੂ ਲੀਡ, ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਧੂ ਅਗਵਾਈ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵਾਧੂ ਲੀਡ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਬਿਕ ਮੀਟਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਰਕ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਾਧੂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਹੈ। ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅੰਤਰ ਸਿਰਫ 3.23 ਰੁਪਏ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ 15 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਲਈ 24 ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਗਲਤੀ ਪਾਈ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਸੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਰਵਾਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਸੀ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੀ ਗਣਨਾ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

13. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ III ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਈ ਗਈ ਉਲੰਘਣਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਗਲਤ ਅਰਥ ਕੱਢਣ ਲਈ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਤਿੰਨਾਂ ਠੇਕਿਆਂ ਵਿੱਚ 93 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਤਰਕ ਦੇ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੇ ਉਲਟ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ A-22 ਅਤੇ A-25

ਦੀ ਨਿੰਦਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਹ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਇਸ ਨਤੀਜੇ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਅਨਾਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਤਨਖਾਹ ਦਿੱਤੀ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਿਆ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ।

14. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IV ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

XXXXXX

15. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਸਰੋਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਰਾਹੀਂ ਉਸਨੇ ਸੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਆਉਣ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਵਿਚ ਵਰਤਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਸੀ। ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਂਚ/ਮਾਪ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਬਿਆਨ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਲਈ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

16. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਪੁਰਸਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕਥਿਤ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

17. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਾਪਸੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਸੀ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ।

18. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 7 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਆਪਣੀ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਸਟੋਰ ਕੀਤੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਭਰੋਸੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅੱਗੇ ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਕੰਮ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਰ ਕੋਈ ਭਰੋਸਾ ਪੱਤਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਸਿਰਫ ਮੁਕੰਮਲ ਕੰਮ ਲਈ ਸਨ। ਵਧੀਕ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਰਾਇਲਟੀ ਚਾਰਜ ਆਦਿ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਮੱਗਰੀ ਵੇਚਣ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਤਹਿਤ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਮੱਗਰੀ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੈ।

19. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਗੁਜਰਾਤ ਜਲ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਸੀਵਰੇਜ ਬੋਰਡ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਕ ਇਰੇਕਟਰਜ਼ (ਗੁਜਰਾਤ) (ਪੀ)

ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1989 ਐਸ.ਸੀ 973 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ 26.4.1988 ਅਤੇ ਇਨਾਮਾਂ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.8.1988 ਮੰਨ ਲਈ, ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈ ਗਈ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ 26.4.1988 ਤੋਂ 23.8.1988 ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਫੈਸਲੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜੇ

20. ਵਿਵਾਦਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ-ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਸੋਧਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ।

21. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ III ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ ਜੋ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਪੂਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਘਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਫਿਰ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦਾਇਰੇ 'ਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

22. ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IV ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਖੋਜ ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਹੈ:

"ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੁਬਾਰਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਹੈ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਦੱਸੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਕਾਰਨ ਵੀ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਤੱਥਾਂ ਜਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

23. ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ:

"ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਲਈ 4 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟਰ ਦੀ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਕਥਿਤ ਦੇਰੀ, ਲਾਚ ਅਤੇ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਦਾਅਵਾ ਇੱਕ ਵਾਰ ਫਿਰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਰ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਆਈਟਮ 2,5,3,4 ਅਤੇ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਅਵੇ ਸਿੱਧੇ

ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਵਿਚਾਰਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹਨ ਜੋ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਇਹ ਦਾਅਵੇ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਮਨਾਥ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (2 ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

24. ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 2,5,3,4,1 ਧਾਰਾ 59 ਦੀ ਬਾਰ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ 19-06-1985 ਅਤੇ 19-06-1968 ਦੇ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੋਵੇਂ 19-06-1988 ਦੇ ਓਪੀ ਨੰਬਰ 118 ਮਿਤੀ 07-10-1988 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਫਰਮਾਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦੇਣ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, 2,3,4,5,7 ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ

25. ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲਾ ਧਾਰਾ 59 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਹੁਣ ਇਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

"59. ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣਾ: ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਵਿਸਥਾਰ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਵਾਧੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਜੋ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ. ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀਆਂ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਹਦਾਇਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੇਗਾ, ਜੋ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗੁੰਮ ਹੋਏ ਅਸਲ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ 25 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਵੱਧ ਹੈ।

ਜੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅੰਤਿਮ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੋਵੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਚੌਦਾਂ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਉੱਪਰ ਦੱਸੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਕੋਲ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕਰਵਾਏਗਾ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

XXXXXX

ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੌਰਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

26. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨਾ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਰਹੀ ਹੈ, ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਉਹਨਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਅੰਸ਼ਕ ਜਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਭਾਵ ਇਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਧਾਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਵੈ-ਸਿੱਧ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਲੱਭਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰਦਾਤਾ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕਾਰਨ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕੁਦਰਤੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫ਼ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 59 ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਪਾਬੰਦੀ ਲਗਾਏਗੀ। ਇਹ ਵਿਆਖਿਆ 'ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ

ਦੇਰੀ' ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਖੇਡ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

27. ਧਾਰਾ 59 ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ 'ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣਾ' ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਜਬ ਵਾਧੇ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰਲੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਲਿਖਤੀ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਕਾਰਨ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਸਲ ਕੰਮ ਕਾਜ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ 25% ਵੱਧ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਹਦਾਇਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਅਤੇ ਰੁਕਾਵਟ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਰਕਲ ਦੇ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ 14 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਲਈ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਬਿਆਨ ਦਰਜ ਕਰਵਾਉਣਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਹੋਣ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਫਿਰ ਵੀ ਧਾਰਾ 59 ਇਹ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਵੀ ਕੰਮ ਦੀ ਪ੍ਰਗਤੀ ਦੌਰਾਨ ਅਧਿਕਾਰਤ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਅਜਿਹੇ ਸੁਭਾਅ ਦੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਜਾਂ ਵਾਧੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਮਾਂ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਦੇਰੀ ਜਾਂ ਰੁਕਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਝੂਠ ਨਹੀਂ ਬੋਲੇਗਾ।

XXXXXX

28. ਹੁਣ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਸਹੀ ਦਾਇਰੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 59 ਨੂੰ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਰੱਖਣਾ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।

29. ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕਰ ਚੁੱਕੇ ਹਾਂ, ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੋਂ ਵਧੇਰੇ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਨਹੀਂ ਜੋੜਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਾਲਾਂਕਿ ਠੇਕੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸਥਿਤ ਸੀ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਅਤੇ ਧਾਤ ਦੋਵਾਂ ਦੀ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦਾਅਵਾ ਉਸ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦੇਰੀ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਪਰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਦੂਜੇ ਅੰਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦੀ ਮੰਗ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਧਿਆਨ ਕੇਂਦਰਿਤ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੀ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 59 ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ

ਗਿਆ ਸੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਗੰਭੀਰਤਾ ਨਾਲ ਦਬਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ. ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ, ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਨੇ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਾਧੂ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੫੯ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਦਲੀਲ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕੁਝ ਵੀ ਹੋਵੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਦੇਰ ਨਾਲ, ਇਹ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਉਕਤ ਦਲੀਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜੋ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਜੜ੍ਹ ਤੱਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਦਰਅਸਲ, ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 59 ਕੁਆ ਕਲੇਮ ਨੰਬਰ 2 ਅਤੇ 5 ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨ ਕਰਾਂਗੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਦਬਾਇਆ ਹੈ। ਇਕੋ ਇਕ ਪਹਿਲੂ ਜੋ ਬਚਿਆ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ੫੯ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 173

30. ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੇਸ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੱਕ ਵਧਦਾ ਹੈ (ਅਰਥਾਤ ਸਾਈਟ ਸੌਂਪਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 18 ਮਹੀਨੇ), ਦਾਅਵਾ ਉਹ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਦੇਰੀ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦਾਅਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਾਈਟ

ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਸੀ। ਚਾਹੇ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਅਸਲ ਮਿਆਦ ਲਈ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਪਰੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੂਰ ਸਥਿਤ ਸਾਈਟ ਤੋਂ ਖੁਦਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ ਹੈ। ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਚਿਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੂੰ ਦਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਜਾਂਚ ਦਾ ਆਖਰੀ ਖੇਤਰ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤੀ ਜਤਾਈ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਦਰ 'ਤੇ ਇਸਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਇਹ ਇੱਥੇ ਹੈ ਕਿ ਸਾਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਯਾਦ ਦਿਵਾਉਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਬਿਕ ਮੀਟਰ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਹੈ? ਕੀ ਉਸਨੇ ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਹੈ? ਕੀ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਜਾਂ ਸੋਧਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ?

31. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਨੂੰ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

15. ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ। ਅਦਾਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧ ਜਾਂ ਸਹੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ-

(a) ਜਿੱਥੇ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਾਮ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੇ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ; ਜਾਂ

(b) ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਅਪੂਰਨ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(c) ਜਿੱਥੇ ਪੁਰਸਕਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਅਚਾਨਕ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਗਲਤੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ।

32. ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 16 ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸਮੇਂ ਦੀ ਕਮੀ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਇਨਾਮ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਅਸੰਭਵ ਬਣਾ ਸਕਦੇ ਹਾਂ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਜਦੋਂ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਨਹੀਂ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਹਿੱਸੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਹਿੱਸੇ ਤੋਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ (ਏ) ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਧਿਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਕਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਹ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

33. ਧਾਰਾ (c) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਕਿਸੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਅਚਾਨਕ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਕਲੈਰੀਕਲ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਅਚਾਨਕ ਪਰਚੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਤੋਂ

ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਕੇਸ ਤੱਕ ਫੈਲਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਅਪੂਰਨ ਹੈ. ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਥਿਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬੇਸ਼ਕ, ਜਿੱਥੇ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ. ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਸਬ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਕਰੀ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ 'ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ' ਦੇ 'ਫੈਸਲੇ' ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਹ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸੀ.ਐਮ. ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਨਾ ਹੀ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ 'ਫੈਸਲੇ' ਦਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਿੱਸਾ ਹੈ।

34. ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕਰਕੇ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧਤਾ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ।

35. ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪਾਇਆ ਹੈ:

"2.4 ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੇ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਭਾਗ 2 ਪੰਨਾ 283 'ਤੇ ਐਲ.ਡੀ. ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ:

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.

"ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਖੁਦ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੀ.ਈ ਦੇ 87 ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਵਧੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਵਾਧੂ ਰੇਟ ਦੀ ਸਹੀਤਾ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਇਸਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੇ ਦਰ ਨੂੰ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਦਰ ਵਜੋਂ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ. ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜਾਇਜ਼ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਯੋਗ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰ ਯੋਗ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ 15 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਸੀ.ਐਮ. ਦੇ ਉੱਚੇ ਰੇਟਾਂ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਬਿਲਕੁਲ ਵਾਜਬ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10 ਲਈ 7,68,825/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11 ਲਈ, 12,38,250 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ

ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 14 ਲਈ 9,59,325 ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

ਕੁੱਲ 29,66,400/- ਰੁਪਏ ਹੈ।

36. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਮਿਆਰੀ ਦਰ 13.75 ਕਿਊਐਮ ਹੈ। ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ 15/- ਕੁਇੰਟਲ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਵੇਗੀ।

37. ਉਸਨੇ 15/- ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਜਿਸ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ 23/11/1982 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ।

38. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ 23.11.1982 ਦੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨ ਨੂੰ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ।

"ਵਿਹਾਰਕ ਤਜਰਬਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਸੰਭਵ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਖੱਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਸ਼੍ਰੀ ਡੀਵੀ ਦੇ ਦੋ ਠੇਕਿਆਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਰੈੱਡੀ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ, ਕੁੱਲ ਸੰਖਿਆ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ। ਸੱਤ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਉਸ ਖੱਡ ਦੇ ਪੱਥਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਹੈ। ਜਿਸ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੱਥਰ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਮਰੱਪਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ 3.45 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਐਮ.ਆਰ + 1.447 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਸੀ.ਟੀ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੈ। ਉਹ ਇਸ ਖੱਡ ਤੋਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਤ ਅਤੇ ਪੱਥਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ।

39. ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਲਗਭਗ 15/- ਕਿਊ.ਐਮ ਹੈ। ਹਵਾਲੇ ਕੀਤੀਆਂ ਦਰਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਹੈ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਸ ਨਾਲ ਦਰਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਸਨ।

XXXXXX

ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"VII a) ਪੂਰਕ ਆਈਟਮਾਂ ਲਈ ਦਰਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ:

ਠੇਕੇਦਾਰ ਉਹਨਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪੂਰਕ ਚੀਜ਼ਾਂ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਰੂਰੀ, ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।

i) ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਸਮਾਨ ਆਈਟਮਾਂ ਤੋਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੰਡੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੂਰਕ ਚੀਜ਼ਾਂ: -

ਦਰਾਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਮਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ ਦੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਦਰ ਤੋਂ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਘਟਾ ਕੇ, ਨਵੀਂ ਆਈਟਮ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਆਈਟਮ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਲੇਬਰ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਨੂੰ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਰਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ ਜਾਂ ਘਟਾ ਕੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣਗੀਆਂ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਸਮੁੱਚੇ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਘੱਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ii) ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ (a) ਸਮਾਨ ਚੀਜ਼ਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੂਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੱਢੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ।

b) ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਵੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਆਈਟਮ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦੀਆਂ.

ਦਰਾਂ ਅਨੁਮਾਨ ਦਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਸਮੁੱਚੇ ਟੈਂਡਰ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੋਣਗੀਆਂ।

ਨੋਟ: ਉਪਰੋਕਤ (i) ਅਤੇ (ii) ਅਤੇ (a) ਅਤੇ (II) (b) ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਬਦ ਅਨੁਮਾਨ ਦਰ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਦੀ ਦਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਾਂ ਜੇ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਦਰ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਦਰ ਜਿਸ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰਾਂ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਕੀ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਐਕਸ ਨੂੰ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਜੋ ਬਦਲੇ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 177

ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਸ਼ਡਿਊਲ 'ਏ' ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੰਮ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਚੀਜ਼ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਦਰ ਜਾਂ ਤਾਂ ਟੈਂਡਰ ਰੇਟ ਜਾਂ ਐਸਐਸ ਦਰਾਂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਨਾਲ ਹੀ ਸਮਰੱਥ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਮੁੱਚੇ ਟੈਂਡਰ ਵਾਧੂ, ਜੋ ਵੀ ਘੱਟ ਹੋਵੇ, ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਐਸਐਸ ਦਰਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਉਹ ਦਰਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨੁਮਾਨ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

40. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਬ ਕੋਰਟ ਨੇ ਐਗਜ਼ੀਬਿਟ ਬੀ.3 ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ 23.11.1982 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦੀ ਅਸਲ ਗਣਨਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖੁਦ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਅਤੇ 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ 3.23 ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਅਨੁਮਾਨ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਾਰੀਆਂ ਕਿਸਮਾਂ ਦੇ ਆਰਆਰ ਪੱਥਰਾਂ ਅਤੇ ਸਪਾਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਦੀ ਲਾਗਤ 9.81 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਹੈ। ਜੋ ਕਿ 2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਲੀਡ ਲਈ ਸਟੈਂਡਰਡ ਸ਼ਡਿਊਲ ਰੇਟ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀ। 6 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਲੀਡ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 8.80 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦੱਸੀ ਗਈ ਦਰ ਤੋਂ 15/- ਰੁਪਏ ਸੀ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਸਲ ਦਰ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨਤ ਦਰਾਂ ਨਾਲੋਂ ਲਗਭਗ 10-12% ਘੱਟ ਸੀ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਹੋਇਆ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ 24/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ। ਜਦੋਂ ਕਿ 13.75 ਰੁਪਏ ਜੋ ਕਿ ਕਟੌਤੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਖਤੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੂਰਕ ਆਈਟਮ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦੀ ਪ੍ਰਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਸਵਾਲ ਦੁਆਰਾ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਲੈਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 13.75 ਰੁਪਏ ਦੀ ਥਾਂ 15/- ਰੁਪਏ ਦਿੱਤੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੋਵਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 15/- ਕਿਊਐਮ ਦਾ ਇਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਸ ਰਕਮ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਲੀਡ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ।

41. ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਉੱਚੀਆਂ ਦਰਾਂ ਲਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵਾਜਬ ਅਤੇ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਬਿਆਨ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦਾਅਵਾ 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਹੈ। ਇਹ ਬਾਲਣ, ਆਟੋਮੋਬਾਈਲ ਸਪੇਅਰ ਪਾਰਟਸ ਆਦਿ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਕਾਰਨ ਆਵਾਜਾਈ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਧਾਰਨ ਵਾਧੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਜੇ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਵਾਧੂ ਲੀਡ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। 15/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਊਐਮ ਦਾ ਦਾਅਵਾ, ਜੇ ਇਹ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਕੋਈ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਸਬ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮ 13.11.1982 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਰਕਮ 13.75 ਰੁਪਏ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਆਵਾਜਾਈ ਦੀ ਲਾਗਤ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ. ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਸੀਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 (b) ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੋਧ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹਾਂ, ਅਸੀਂ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਬ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਨੁਛੇਦ 142 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਾਂਗੇ।

XXXXXX

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ III

42. ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ III 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, ਅਰਥਾਤ, ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੀ ਮੁੱਖ ਦਲੀਲ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਿਆ, ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਬਸ਼ਰਤੇ ਇਹ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਪਲਬਧ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਇਹ ਖੋਜ ਗਲਤ ਪਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸੀ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ। ਮਜ਼ਦੂਰ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪਈ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਕਰਨਾ ਪਿਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਜ਼ਦੂਰ ਹੋਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦੇਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਦੀ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"ਅਨਾਜ:

1. ਇਸ ਕੰਮ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਗਭਗ 1,16,15,713/- ਰੁਪਏ ਹੋਣ ਦਾ ਅਨੁਮਾਨ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਕਣਕ 115 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

XXXXXX

2. ਟੈਂਡਰਰ ਨੇੜਲੇ ਐਫ.ਸੀ.ਆਈ. ਕਣਕ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ ਤੱਕ ਕਣਕ ਦੀ ਢੋਆ-ਢੁਆਈ ਲਈ ਆਵਾਜਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਨੁਕੂਲ ਖਰਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸਹਿਣ ਕਰੇਗਾ। ਉਹ ਆਪਣੇ ਖਰਚੇ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਭੰਡਾਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਤਨਖਾਹ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਬਦਲੇ 1-25 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਲੋਗ੍ਰਾਮ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਕਣਕ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ।

3. ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੰਮ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਪੈਣ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਕੀ ਸੀ, ਇਸ ਦੀਆਂ ਰਸੀਦਾਂ, ਵੰਡ ਆਦਿ ਦਾ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ।

4. ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨੂੰ ਕੰਮ ਦੇ ਇੰਚਾਰਜ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਨੁਸਾਰ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਨਿਯਮਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

5. ਕਣਕ ਦੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਮੁੱਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਤਰਾਅ-ਚੜ੍ਹਾਅ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਵਿੱਚ ਗਿਰਾਵਟ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਭਾਗ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸਹਿਮਤ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸ ਕੋਲ ਕੰਮ ਦੇ ਵਾਧੂ ਜਾਂ ਵਧੇ ਹੋਏ ਦਾਇਰੇ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਵਿਭਾਗ ਵਾਧੂ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

6. ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਕਣਕ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਬਾਰੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਟੈਂਡਰ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਦੱਸੀਆਂ ਦਰਾਂ ਨੂੰ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਸ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

43. ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ 125 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ ਪਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਰੇਟ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਨ।

44. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ:

XXXXXX

"ਗੱਲਬਾਤ।

ਅਗਲੇਰੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਮੈਂ ਕਣਕ ਦੀ ਥਾਂ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਦੋਵੇਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮੋਟੇ ਚੌਲਾਂ ਲਈ 115 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਚੰਗੇ ਚੌਲਾਂ ਲਈ 130 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਮੈਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ 125 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਮੋਟੇ ਚਾਵਲ ਅਤੇ 140 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਵਧੀਆ ਚਾਵਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ

ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਟੈਂਡਰ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ।

ਜੇਕਰ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਾਂਗਾ।

45. ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਨਿਪਟਾਉਣੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਕਤ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

1. ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਕੁੱਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਉਹ (ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ) ਅੱਗੇ ਵਧ ਸਕੇ।

2. ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਿਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤੱਥ ਤੱਕ ਘਟ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਪਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਕੀਤੀ ਜਾਏਗੀ ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ।

3. ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਬੂਤ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦੁਬਾਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਾ ੫੯ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

46. ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਤਾਂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਦਾਅਵੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸਮਝ ਲਿਆ ਹੈ, ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲੈਣਾ ਦੇਣਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ।

ਰੁਕਾਵਟ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਕੇਸ ਵੀ ਬਣਦਾ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਕੁਝ ਵਿਸਥਾਰ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰ ਕਰਾਂਗੇ।

47. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਉਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਸਿਰਫ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਤਬਦੀਲੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ:

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 181

ਕਣਕ ਦੀ ਥਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਲੈਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਕੀਮਤ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤਬਦੀਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਸੀਂ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਮਾਤਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਤਬਦੀਲੀ ਜੋ ਲਿਆਂਦੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਾਰਾ, ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਤਬਦੀਲੀ ਲਿਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ 'ਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ

ਕਾਰਨ ਦੱਸੇ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੀ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

48. ਉਪ-ਅਦਾਲਤ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਂਦੀ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕਿ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਕਦ ਦੇ ਬਦਲੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਪਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਲਈ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮਾਂ ਤਹਿਤ ਅਨਾਜ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਹੈ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੰਮ ਲਈ ਭੋਜਨ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲਣਾ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੇਟ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨਾਜ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਰੇਟ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਨਹੀਂ ਵੇਚ ਸਕਦਾ। ਉਹ ਸਭ ਤੋਂ ਖੁਸ਼ ਵਿਅਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਤਹਿਤ ਪਾਏ ਗਏ ਬੋਝ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਸ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਲੈਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਵਾਅਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਉਸਨੂੰ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਸਬ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਵੀ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਬਸਿਡੀ ਦਰ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਆਕਰਸ਼ਕ ਧਾਰਾ ਲੈਂਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਘੱਟ ਦਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ

ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦੂਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਰਾਏ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਆਕਰਸ਼ਕ ਧਾਰਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਤਾਂ ਹੀ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਧਾਰਾ ਬਣ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਸਬੰਧਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਨੂੰ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵੇਚ ਕੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ (ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਾਜਬ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਘੱਟ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗਾ)।

XXXXXX

49. ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਲਈ ਭੋਜਨ ਨੂੰ ਗਲਤ ਸਮਝਿਆ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਪੱਤਰਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਮਾਸਟਰ ਹਨ. ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ ਅਨਾਜ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸੀ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਉਪਲਬਧਤਾ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ A.22 ਵਿਖੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਨਿਰਭਰਤਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ A.22 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨਾਲ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਰੇਟ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਉੱਚੇ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦ ਕੇ ਵਾਅਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜੋ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੋਵੇ ਕਿ ਉਸਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਹੀ ਵੰਡ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ

ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਇਹ ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਅੱਗੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਹ ਵੀ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਸਹਿਮਤ ਸੀ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਹਿੱਸਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਨਖਾਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਮਿਲੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਬਸਿਡੀ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾ ਕੇ ਵਾਧੂ ਸਹੂਲਤਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਾਉਣੀਆਂ ਪੈਂਦੀਆਂ ਸਨ। ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਹੀ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਨੁਕਸਾਨ ਦੀ ਭਰਪਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ, ਅਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਬਨਾਮ
ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 183

50. ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਰਕ ਵਿਚ ਪਹਿਲੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਸਿਰਲੇਖ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ (ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11/78-79) ਦੀ ਤੁਲਨਾ ਵਿਚ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ

ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਨੇ ਸੋਚਿਆ ਕਿ ਤਨਖਾਹ ਦਾ ਇੱਕ ਹਿੱਸਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਰਾਹੀਂ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਫੂਡ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਗੋਦਾਮ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲੈਣਾ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਕੰਮ ਵਾਲੀ ਥਾਂ 'ਤੇ ਲਿਜਾਣਾ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਵਧੇਰੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਝ ਖਰਚੇ ਕਰਨੇ ਪੈਣਗੇ। ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਪਲਬਧਤਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਪਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਖੁੰਝ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਉਕਤ ਗਿਣਤੀ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

51. ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਆਕਰਸ਼ਕ ਧਾਰਾ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਉਪਰੋਕਤ ਖੋਜ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜੋ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਉਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

"(ii)..... ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਮਾਤਰਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਭੰਡਾਰਨ, ਆਵਾਜਾਈ, ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੰਟੇਨਰ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੇ ਖਰਚੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਇਹ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ 125 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੀ ਦਰ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਕਣਕ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਮ 'ਤੇ ਲੱਗੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਤਨਖਾਹ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

ਇਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ 'ਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਦਰਮਿਆਨ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਦਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਕੋਰਸਡ ਚੌਲਾਂ ਲਈ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਲਈ 130/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਚਾਵਲ ਅਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ।

XXXXXX

(iii) ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਬੇਸ਼ਕ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ ਹਨ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰੇਟਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਲਾਭ ਮਿਲੇਗਾ ਜੋ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਦੇਵੇਗਾ।

52. ਉਪਰੋਕਤ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ 125/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਹੋਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਜਾਂ ਤਾਂ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਵਜੋਂ ਮਿਲਣੀ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਗੱਲਬਾਤ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਦਰਾਂ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀਆਂ ਦਰਾਂ ਸਨ। ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਇਸ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਅਤੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਪਹਿਲੂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਫਾਇਦੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਦਰ 'ਤੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ।

53. ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨੁਸਾਰ ਵੀ ਟੈਂਡਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਟੈਂਡਰ ਬੁਲਾ ਕੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜੋ ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਿਕਲਿਆ। ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਗੱਲਬਾਤ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੂਲ ਟੈਂਡਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ । ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਤਾਂ ਹੀ ਕਰਨੀ ਸੀ ਜੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਸਮਰੱਥ ਹੈ ਜੋ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਅਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਧਾਰਾ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣਾ ਟੈਂਡਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਜੋ ਅਨੁਮਾਨਤ ਦਰ ਤੋਂ

ਲਗਭਗ 10 ਤੋਂ 12% ਘੱਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਇਸ ਸਕੋਰ 'ਤੇ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਆਕਰਸ਼ਕ ਹੋਣ ਦੇ ਆਲੇ-ਦੁਆਲੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ.

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 185

54. ਦੂਜਾ, ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਦਾ ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਜੇ ਇਹ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਧਾਰਾ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹੋਰ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਰਹੀਆਂ। ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਦੁਬਾਰਾ, ਸ਼ਬਦ "ਜੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ" ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਨ. ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਹ ਸ਼ਬਦ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰੇਗਾ, ਨੂੰ ਵੱਖਰੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ।

55. ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਦੇਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਤਨਖਾਹ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸੀ। ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧਿਐਨ ਤੋਂ ਇਹ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 'ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਬਦਲੇ' ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਨਾਜ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

56. ਕੁਝ ਪਹਿਲੂ ਬਾਕੀ ਹਨ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਭਾਗ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11 ਵਿੱਚ ਇਹ 17500 ਕੁਇੰਟਲ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹੋਰ ਦੋ ਸਮਝੌਤਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਾਤਰਾਵਾਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਅਤੇ ਮਾਤਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਗੱਲਬਾਤ ਦੀ ਧਾਰਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਇਸ ਧਾਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਨਾਜ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਹੋਣ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਸ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਨਾ ਤਾਂ ਉਪ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਹੁਤ ਦਿਲਚਸਪ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਹ ਹੈ ਜੋ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ।

"ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੈਂ ਇਸ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸ਼ਬਦ 'ਛੋਟੀ ਸਪਲਾਈ' ਹਨ। ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਧਾਰਾ 'ਤੇ ਗੱਲਬਾਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਧਿਰਾਂ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਇਕੱਲੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਜੇ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਕੋਲ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਮੈਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ

ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਅਖੌਤੀ ਧਾਰਾ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਇਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਲਈ ਕੋਈ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXXXXX

57. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਅਸੀਂ ਕੱਢੀ ਹੈ, ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਖਵਾਂ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗੈਰ-ਸਪਲਾਈ ਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੈਰਾ 3 ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਲਿਖਤੀ ਪੇਸ਼ਕਾਰੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਹਾ:

"ਭਾਗ 3, ਪੰਨਾ 71,72 ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਸ ਸਿਰਲੇਖ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ. ਪੰਨਾ 72 'ਤੇ 'ਗੱਲਬਾਤ' ਸਿਰਲੇਖ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਧਾਰਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

“.... ਜੇਕਰ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਣਕ ਜਾਂ ਚਾਵਲ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਮੈਂ ਇਸ 'ਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਾਂਗਾ।

58. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚਰਚਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਸਾਡੇ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3 ਲਈ ਜੋੜੇ ਗਏ ਬਿਆਨ ਨੰਬਰ 3 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਨਵੰਬਰ 1979 ਤੋਂ ਅਕਤੂਬਰ 1982 ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੌਰਾਨ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦਰ ਦਰਸਾਈ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਖੁੱਲ੍ਹੀ ਮੰਡੀ ਵਿੱਚ ਰੇਟਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਲਈ ਜੋ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਅਨੁਸਾਰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ

ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਕਾਰਨ ਸ਼ਾਮਲ ਵਾਧੂ ਰਕਮ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਬਿਆਨ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ 162/- ਰੁਪਏ ਤੋਂ 211/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਔਸਤਨ ਹੜਤਾਲ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਲਗਭਗ 185/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਹੋ ਗਿਆ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕੀਤਾ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਜ਼ਦੂਰ ਵਾਜਬ ਕੀਮਤ ਦੀਆਂ ਦੁਕਾਨਾਂ ਤੋਂ ਚਾਵਲ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦ ਸਕਦੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਚਾਵਲ ਕਾਰਡ ਧਾਰਕ ਨਹੀਂ ਸਨ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ 23.7.1987 ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਹਰੇਕ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰੋਜ਼ਾਨਾ 1000 ਤੋਂ 1200 ਕਾਮੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖੁੱਲ੍ਹੇ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਿਨੋ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਹਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ 180% ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦਾ ਬਿਆਨ 185% ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

XXXXXX

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10 ਤਹਿਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ 13,200 ਕੁਇੰਟਲ, ਸਮਝੌਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਤਹਿਤ 17,500 ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਤਹਿਤ 20,000 ਕੁਇੰਟਲ ਚੌਲ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸਮਝੌਤਾ ਨੰਬਰ 10 ਤਹਿਤ 15,521 ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨੰਬਰ 11 ਤਹਿਤ 20,804 ਕੁਇੰਟਲ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਨੰਬਰ 14 ਤਹਿਤ 22,195 ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ ਭਾਅ ਦਾ ਅੰਤਰ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਸਨੇ 58,520 ਕੁਇੰਟਲ ਦੇ

ਉੱਚੇ ਰੇਟਾਂ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਉਸ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਕਿ 50,700 ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਕੁੱਲ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ 180.00 ਰੁਪਏ ਨਾਲ ਗੁਣਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੇ 91,26,0000.00 ਰੁਪਏ ਦਾ ਵਾਧੂ ਖਰਚਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10/1978-79 ਤਹਿਤ 23,70,000.00 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11/1978-79 ਤਹਿਤ 31,50,000.00 ਰੁਪਏ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 14/1979-80 ਤਹਿਤ 26,00,000.00 ਰੁਪਏ ਦਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ।

59. ਵਿਚੋਲਗੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਪੀ.1 ਤੋਂ ਪੀ.4 ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ. ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ ਬੀ.3 ਤੋਂ ਬੀ.7 ਅੱਖਰਾਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋ ਰਿਹਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਨਾਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਪੂਰੇ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਵਿਚੋਲਗੀ ਗੱਲਬਾਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਚੌਲਾਂ ਨੇ ਕਣਕ ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਚਾਵਲ ਉਪਲਬਧ ਸਨ। ਉਹ ਐਕਸ A-27 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਹਰ ਕੰਮ 'ਤੇ ਰੋਜ਼ਾਨਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਲਗਭਗ 1000 ਤੋਂ 1200 ਕਾਮਿਆਂ ਦੀ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਅਨਾਜ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਦਿਨੇ-ਦਿਨ ਵੱਧ ਰਹੀਆਂ ਸਨ। ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਭਰਪੂਰ ਮਾਤਰਾ ਉਪਲਬਧ ਸੀ, ਪਰ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁਕਵੇਂ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ ਰਾਜ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਨੂੰ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਰੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਘੱਟ ਦਰਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਤਿੰਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਦਰ ਅਤੇ ਰਕਮ, ਰੁਪਏ ਵਿੱਚ ਮੁੱਲ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ

ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੀ ਕਿਉਂਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਹੋਣ 'ਤੇ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀਆਂ ਇੱਛਾਵਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕੀਆਂ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਢਾਂਚੇ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਭਾਵ 10.11.1978. ਕਣਕ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਵਿੱਚ 147% ਦਾ ਵਾਧਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਚੌਲਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ 178% ਤੱਕ ਦਾ ਵਾਧਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਪੱਤਰ 30.11.1982 ਨੂੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨੀ B-7 ਨੂੰ ਲਿਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

60. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਿਆ ਪਹਿਲਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 30/06/1979 ਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਚਿੱਠੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ:

"ਮੈਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਕਈ ਵਾਰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਪਰ ਅਜੇ ਤੱਕ ਮੈਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹਾਂ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇਹ ਦੱਸਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਮੈਂ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਲਗਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ <u>ਮੈਂ ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਖਰੀਦ ਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ।</u> ਇਸ ਲਈ ਅਨਾਜ ਦੀ ਜਲਦੀ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤ ਨਿਵੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ।

61. ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ ਸਥਾਨਕ ਬਾਜ਼ਾਰ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ. 27/08/1980 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਕਿਹਾ ਕਿ ਉਸਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਹਿੱਸੇ ਵਜੋਂ ਚਾਵਲ ਜਾਂ ਕਣਕ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਫਿਰ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਚਾਵਲ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੀ ਕੀਮਤ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਸਸਤੀ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੂਜੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਸ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਚੌਲਾਂ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਇਸ ਕੇਸ ਤੋਂ ਭੱਜ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ।

62. 16/07/1981 ਦੇ ਅਗਲੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨਾਜ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਉਸਨੂੰ ਵਾਧੂ ਵਿੱਤ ਲਈ ਜਾਣਾ ਪਿਆ। ਉਹ 07/10/1982 ਦੇ ਆਖਰੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ 115/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਕੁਇੰਟਲ ਦੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦਰ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਭਾਰੀ ਵਿੱਤੀ ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਉਹੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੁਹਰਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀ।

63. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਕਿ ਅਨਾਜ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗ ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਨਾਜ ਉਪਲਬਧ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਾਬਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਧਾਰਾ 30 ਅਤੇ 32 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰ ਰਹੀ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦਾ ਮੁੜ ਮੁਲਾਂਕਣ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੇ ਤੱਥ ਦੇ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਸੇ ਸਮੇਂ, ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ

ਨਹੀਂ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਸਬੂਤ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਰਸੀਦਾਂ ਅਤੇ ਵੰਡ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਰੱਖਣਾ ਅਤੇ ਲੇਖਾ-ਜੋਖਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਅਨਾਜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵੰਡਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਉਸੇ ਸਮੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਦਾਅਵਾ ਜੋ ਕਾਫ਼ੀ ਵੱਡੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚ ਚਲਦਾ ਹੈ। ਅਸਲ ਖਰੀਦ ਅਤੇ ਕਾਮਿਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅਸਲ ਸਪਲਾਈ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਬੂਤ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੱਗਰੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਥੋਂ ਤਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਗੱਲਬਾਤ ਰਾਹੀਂ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਤੱਥ ਬਾਰੇ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਉਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਮਜ਼ਦੂਰਾਂ ਨੂੰ ਅਨਾਜ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਧੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਚਾਵਲ ਦੀ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਗੁੱਸੇ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਇਨਾਮ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

XXXXXX

ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.

[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 189

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IV

64. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 4 ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਕੀ ਇਹ ਧਾਰਾ 59 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਾਨ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 3

ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂ ਵੇਰਵਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਪਏਗਾ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

65. ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਸੀਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਦਰਾਂ 'ਤੇ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੀਜ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਕ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ, ਅਨੁਮਾਨ ਦਰ ਨਾਲੋਂ 10 ਤੋਂ 12% ਘੱਟ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੇ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਸ਼ੁਰੂ ਤੋਂ ਹੀ, ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਕਲਪ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵੱਡੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਜਾਗਰੂਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਹਿਮਤ ਹੋਇਆ ਕਿ ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਕਰਨਗੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਮੁਫਤ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਮਾਪ ਕਿਤਾਬ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਆਰ (ਅਨਸਟੈਂਪਡ ਰਸੀਦ) ਵਿੱਚ ਮਾਪਿਆ ਅਤੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਸਲ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਿਕਵਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਯੂ.ਐਸ.ਆਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਵਰਗੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਬੂਤ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਬਾਕੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਬਿਆਨ ਜੋੜਿਆ ਜੋ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣਦਾ ਹੈ।

66. ਉਪਰੋਕਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ 17.08.1980 ਦੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ਕਿ ਸਪਲਾਈ ਘੱਟ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਨੋਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆ ਕੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਅੱਗੇ ਲੱਭਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਾਰੇ ਮਾਪ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਹੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਬਿਆਨ ਦੇ ਵੇਰਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਵੇਰਵੇ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਨੂੰ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਅਤੇ ਯੂ.ਐਸ.ਆਰ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਉਲਟ ਨਤੀਜਾ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਅੱਗੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਰਾਮਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਮਾਤਰਾ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਿਛਲੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚ, ਵਧੇਰੇ ਮਾਤਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜੋ ਅੰਸ਼ਕ ਵਾਪਸੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਵਿਭਾਗ ਦੀਆਂ ਚਿੱਠੀਆਂ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਇਸ ਨੂੰ ਬੇਤੁਕਾ ਦੱਸਦਿਆਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 14 ਤਹਿਤ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਹੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਕੰਮ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਆ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਕੰਟਰੈਕਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 70'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਵੱਲੋਂ ਕਾਊਂਟਰ ਵਿੱਚ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਬੱਚਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸਥਿਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇੰਜੀਨੀਅਰਾਂ ਨੇ ਇਸ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਸਪਲਾਈ

ਨਾ ਹੋਣ ਜਾਂ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦੀ ਹੈ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਭਰੋਸੇ 'ਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਅਤੇ ਉਸਾਰੀ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੁੱਲ 3790 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀਮੈਂਟ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਿਆਂ ਅਤੇ 416/- ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਟਨ ਦੀ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਰੀ ਦਰ ਲਾਗੂ ਕਰਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਠੇਕਿਆਂ ਤਹਿਤ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰਕਮਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਬਨਾਮ
ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 191

67. ਅਸੀਂ ਸੋਚਾਂਗੇ ਕਿ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 59 ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਉਲਟ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਇਸ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਆਪਣੀ ਜੇਬ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕਰਕੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਪਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ ਸਿਰਫ ਉਹੀ ਸੀਮੈਂਟ ਚਾਹੁੰਦਾ ਸੀ ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੀਮੈਂਟ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਰਕਮ ਅਸਲ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਈ ਵਾਧਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

68. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਸਬ-ਕੋਰਟ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੱਭਦੀ ਹੈ: -

ਸੀਮੈਂਟ ਇੱਕ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਵਸਤੂ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਿਨਾਂ ਵੈਧ ਪਰਮਿਟ ਦੇ ਬਾਹਰੋਂ ਨਹੀਂ ਖਰੀਦਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਸਰੋਤ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਕੋਈ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਜੇ ਖਰੀਦਿਆ ਵੀ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਚੈੱਕ ਮਾਪ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂਚਿਆ ਜਾਣਾ ਸੀ ਪਰ ਕੋਈ ਚੈੱਕ ਮਾਪ ਨਹੀਂ ਸੀ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਸਾਰਣੀਬੱਧ ਬਿਆਨ ਸਿਰਫ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਿਸ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦੇਵਾਂਗੇ। ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਘਾਟ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦਾ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਉਹ ਬਾਹਰੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਵੀ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰ ਸਿਧਾਂਤਕ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਜੋ ਵਰਤੀ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦੀ ਅਤੇ ਸਿਧਾਂਤਕ ਰਕਮ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਘੱਟ ਰਕਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਰਫ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ।

69. ਸਾਨੂੰ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਆਰਬਿਟਰੇਟਰ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿਭਾਗ ਵੱਲੋਂ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਾਗਤ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਵਿੱਚੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ. ਰਿਕਵਰੀ ਦੀ ਦਰ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦਰਸਾਈ

ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਨਾਲ ਤੋਲਣ ਵਾਲੇ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਪਹਿਲੂ ਸੀਮੈਂਟ ਵਰਗੀਆਂ ਦੁਰਲੱਭ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਇਹ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ: -

XXXXXX

192 ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਰਿਪੋਰਟਾਂ [2019] 5 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ.

ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮੈਂਟ ਅਤੇ ਸਟੀਲ ਵਰਗੀਆਂ ਦੁਰਲੱਭ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੇ।

ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸਮੱਗਰੀਆਂ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਟੀਲ, ਸੀਮੈਂਟ ਆਦਿ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਇੱਕ ਸ਼ਡਿਊਲ ਇੱਥੇ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਰਿਕਵਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਵੇਗੀ। ਜੇ ਕਿਸੇ ਸ਼ਡਿਊਲ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇਹ ਸਮੱਗਰੀ ਘੱਟ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਿੱਚੀ ਗਈ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਇਸ ਲਈ. ਜੇ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਟੋਰੇਜ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜੋੜੇ ਗਏ ਕਾਰਜਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈਆਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ

ਜਾਰੀ ਰੇਟ ਅਤੇ 100% ਸਰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਜਾਂ ਤਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ) (1) ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲ ਕੇ ਛੋਟੀ ਡਰਾਵਲ/ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਬੱਚਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਛੋਟੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਰਿਕਵਰੀ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਾਪਸ ਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ.

ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵਿਸਫੋਟਕਾਂ ਦੀਆਂ ਅਨੁਮਾਨਤ ਲੋੜਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ। ਜੇ ਉਹ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਹਾਲਤ ਵਿੱਚ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਉਹ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਜਾਰੀ ਦਰ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰੀ ਬਿੱਲ ਤੋਂ 100% ਸਰਚਾਰਜ ਵਸੂਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਲਈ ਵੱਖਰੇ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਜਾਂ ਤਾਂ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦੀਆਂ ਜਾਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਐਕਸੇਕ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧੀਨ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਰਜਿਸਟਰਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਿਸਾਬ ਨਾਲ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

70. ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹਾ ਇਸ ਲਈ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸੋਧਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 59 ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਵੀ ਇਹ ਪਤਾ ਲੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕਿ ਧਾਰਾ 59 ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਰਾਹ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗੀ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦੇ ਸੀ। ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਹਾਂ।

71. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕਰਨ ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਤੀਜੇ ਨਿਕਲਦੇ ਹਨ। ਸੀਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਇੱਕ ਦੁਰਲੱਭ ਸਮੱਗਰੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਸ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਸੀ ਜਿਸ ਲਈ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ਼ੂ ਕੀਮਤ 416 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀ। ਉਕਤ ਦਰ 'ਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਦਰ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜੇ ਕੰਮ ਦੀ ਕੀਮਤ 100/- ਰੁਪਏ ਹੈ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕੀਮਤ 5/- ਰੁਪਏ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ 95/- ਰੁਪਏ ਮਿਲਣਗੇ।

72. ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਧਾਂਤਕ

ਲੋੜਾਂ ਹਨ। ਵਿਭਾਗ ਲਈ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਗੈਰ-ਕੁਦਰਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ ਬਿਲਕੁਲ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਇਕ ਪਾਸੇ ਢਾਂਚਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਘੱਟ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਬਰਬਾਦੀ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ ਵਾਧੂ ਕੁਝ ਵੀ ਨਾ ਵਰਤਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਇੱਥੇ ਤਿੰਨ ਸਥਿਤੀਆਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਘੱਟ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨਾ ਪਏਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਕੋਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਜੇ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਵਾਲੀ ਸਮੱਗਰੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲਾਗਤ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜਾਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਵਸੂਲੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੋ ਕਿ ਵਧੇਰੇ ਬਰਬਾਦੀ ਚਾਰਜ ਅਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਕਸ ਹੈ. ਇੱਕ ਉਦਾਹਰਣ ਜੋ ਅਸੀਂ ਲੈ ਸਕਦੇ ਹਾਂ, ਉਹ ਇਹ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿ ਜੇ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਸੀਮੈਂਟ ਕੱਢਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਪਰ ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 8 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, 2 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

XXXXXX

73. ਦੂਜੀ ਸਥਿਤੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸਮੱਗਰੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ. ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਵਾਧੂ ਕੱਢੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

ਅਤੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਦਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 100% ਸਰਚਾਰਜ ਜਾਂ ਮਾਰਕੀਟ ਰੇਟ ਜੋ ਵੀ ਵੱਧ ਹੋਵੇ, ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਟੋਰੇਜ ਅਤੇ ਟੈਕਸ।

74. ਵਿਚਾਰੀ ਗਈ ਤੀਜੀ ਸਥਿਤੀ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਮੱਗਰੀ ਥੋੜ੍ਹੀ ਖਿੱਚੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਥੋੜ੍ਹੀ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲ ਕੇ ਛੋਟੀ ਡਰਾਵਲ/ਵਰਤੋਂ ਕਾਰਨ ਬਚਤ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਦਾਹਰਣ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਹ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕੀ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਅਸਲ ਮਾਤਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਪਰ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਿਰਫ 8 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸਨੇ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਤੋਂ ਜਾਰੀ ਰੇਟ 'ਤੇ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗਤ ਵਸੂਲ ਕੇ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਛੋਟੀ ਡਰਾਵਲ ਕਾਰਨ ਬਚਤ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਜੇ 8 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਜੇ ਵੀ ਪੂਰੇ 10 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਲਈ ਆਪਣੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ 8 ਮੀਟ੍ਰਿਕ ਟਨ ਕੱਢਿਆ ਹੈ. ਛੋਟੀ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਕਵਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਰਿਕਵਰੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ ਜੋ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਉੱਪਰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਹਰੇਕ ਵਸਤੂ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

75. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਵੱਖਰਾ ਖਾਤਾ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਇਹ ਵਿਚਾਰਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਲਾਗਤ ਲਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੇ ਬਿੱਲ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਸਿਧਾਂਤਕ ਜ਼ਰੂਰਤ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਹੈ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਵਾਧੂ ਰਿਕਵਰੀ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਰਕਮ ਵਸੂਲੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸਪਲਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਇਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮੱਗਰੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸਾਬਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ
ਬਨਾਮ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 195

76. ਪਰ ਦੋ ਸਥਿਤੀਆਂ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ। ਸੀਮੈਂਟ ਵਿਭਾਗ ਕੋਲ ਉਪਲਬਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਾਤਰਾ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਮਾਤਰਾ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਤਕਨੀਕੀ ਲੋੜਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਉਹ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅਸੀਂ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਪਰ ਜੇ ਸੀਮੈਂਟ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਖਿੱਚਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਸਥਿਤੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਕੀ ਇਹ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਕੱਢਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ? ਅਜਿਹਾ ਹੋਵੇਗਾ, ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਵੱਖੋ ਵੱਖਰੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ.

77. ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ, ਅਸੀਂ ਉਸ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਨੂੰ ਦੇਖ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਜੋ ਚਾਨਣਾ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ 30.06.1979 ਨੂੰ ਲਿਖੇ

ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਨਾਕਾਫੀ ਸਪਲਾਈ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਜ਼ਿਕਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਗਲਾ ਪੱਤਰ 26.07.1980 ਨੂੰ ਹੈ। ਇਹ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਤਿੰਨਾਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਬਾਰੇ। ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਸਰੋਤ ਕਿਹੜੇ ਹਨ।

78. ਅਗਲਾ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 16.07.1981 ਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 10/78-79 ਵੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੀਮੈਂਟ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਮਿਤੀ 07.10.1982 ਦਾ ਪੱਤਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਸੰਬੋਧਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਹਵਾਲਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਨੰਬਰ 11/78-79 ਵੱਲ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਚਿੱਠੀ ਦੇ ਬਾਡੀ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੋਰ ਇਕਰਾਰਨਾਮਿਆਂ ਦਾ ਵੀ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਚਿੱਠੀ ਉਹ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਉਹ ਕਈ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤਾਂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਉਹ ਵਾਧੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਉਹ ਇਸ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਨਾਕਾਫੀ ਅਤੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ 1979, 1980 ਅਤੇ 1981 ਦੌਰਾਨ ਉਸਦੇ ਕੰਮ ਦੀ ਨਿਰੰਤਰ ਪ੍ਰਗਤੀ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤਾ। ਉਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾਕਾਫੀ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨੁਕਸਾਨ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਮੋੜ 'ਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਨਾ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ 13.11.1982 ਨੂੰ ਲਿਖੀ ਚਿੱਠੀ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਇਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਾਜੈਕਟ ਲਈ ਸੀਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਖਰੀਦਣ ਵਿਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਈ। ਬੰਦ ਸਾਰਣੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮੈਂਟ ਨੂੰ

ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਕੁੱਲ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ 'ਤੇ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਮਰੱਪਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਵੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪਲਬਧ ਸੀਮੈਂਟ ਦਾ ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ ਮਰੱਪਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਬਚਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਲਈ ਬਹੁਤ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਾਲ ਬਹੁਤ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਕੁਝ ਵਾਧੂ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਘਾਟ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਦਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਿਸਦਾ ਉਹ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਮਾਰਚ, 81 ਤੱਕ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਕੰਮ ਡੈਮ ਦੇ ਹੇਠਲੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸਨ. ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇਹ ਕਮੀ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੰਬਰ 1230 ਸੀ.ਈ ਡੀਟੀ 13.6.81 ਅਤੇ 831 ਸੀ.ਈ ਡੀ.ਟੀ 27.4.79 ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਚੀਫ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਧੂ ਮਾਤਰਾ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

79. ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ 18.11.1982 ਨੂੰ ਚੀਫ਼ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਨੇ ਉਸੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਰਾਹੀਂ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਮੁਕੰਮਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਵੱਲੋਂ 30.11.1982 ਨੂੰ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਇਹ ਇੱਕ ਤੱਥ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਲਈ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਮੁਸ਼ਕਲ ਆਈ ਸੀ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਕਮੀ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਪੂਰੀ ਲੋੜ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਘੱਟ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਨੂੰ ਤਰੱਕੀ ਦੀ ਦਰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਿਆ ਜਿਸ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਹ ਸਮਰੱਥ ਸੀ। ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਕਮੀ ਕੰਮ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਅੱਜ ਤੱਕ ਲਗਾਤਾਰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਗਈ।

80. ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਤੋਂ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਯਾਦ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਠੇਕੇਦਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਜੋ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜੋ ਕੁਝ ਵੀ ਮੰਗ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਉਹ ਸਿਰਫ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਹ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਜਾਂ ਮੁਦਰਾ ਬਰਾਬਰ।

XXXXXX

81. ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 10 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਵਾਲ ਇਹ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਦੁਆਰਾ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਂਦੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਮੁਦਰਾ ਬਰਾਬਰ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜਾਰੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਵਧੀ ਹੋਈ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਵਾਪਸੀ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਮਾਪ ਧਾਰਾ 59 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਇਕੋ ਇਕ ਨੁਕਤਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਚੋਲਗੀ ਲਈ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਆਧਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਅਸਲ ਵਿਚ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਲੈ ਕੇ ਆਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਕੀਤੀ ਸੀ।

82. ਵਿਚੋਲਗੀ ਨੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਚਾਲੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਕੋਈ ਵੀ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਇਹ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਖੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੱਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੰਕੇਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਕਿਹੜੇ ਸਰੋਤ ਸਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਉਹ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਰੁਕਾਵਟ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਹ ਧਾਰਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਲੇਜਰ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੋ ਮੰਗੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਲੇਜ਼ਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

83. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਵਾਊਚਰ ਦਾ ਉਤਪਾਦਨ ਨਾ ਕਰਨਾ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੋ ਚੀਜ਼ਾਂ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਠੇਕੇਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਬਾਰੇ ਵੀ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਹੀ ਘੱਟ ਸਪਲਾਈ ਮਾਪ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਦਿਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਾਪ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਲਏ ਗਏ ਸਨ। ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮੰਗੀ ਗਈ ਬਿਨਾਂ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਮੁੱਦੇ ਦਾ ਰਜਿਸਟਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਲਟ ਨਤੀਜੇ ਕੱਢੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ। ਜੇ ਕਥਿਤ ਮਾਮਲੇ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਬੂਤ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ. ਇਹ ਸਿਧਾਂਤ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਓਨਾ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੰਨਾ ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਾਇਦ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵਧੇਰੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

84. ਅਸੀਂ ਇਕ ਅਰਥ ਵਿਚ ਇਸ ਤੱਥ ਤੋਂ ਅਪਾਹਜ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮਾ ਵਿਚੋਲੇ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕੇਸ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮੈਂਟ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੋਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਸਿਰਫ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮਾਪ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਟੈਂਪ ਵਾਲੀ ਰਸੀਦ ਅਤੇ ਸੀਮੈਂਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਰਜਿਸਟਰ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਕੁਝ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਖਰੀਦਿਆ ਸੀ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ। ਫਿਰ ਅਗਲਾ ਸਵਾਲ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਇਕੋ ਇਕ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੋਂ ਖਰੀਦਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

85. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਰਾਜ ਕੋਲ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਕੇਸ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਵਾਊਚਰ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਚੋਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਬਾਹਰੋਂ ਖਰੀਦੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਹੀ ਮਾਤਰਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਜੋ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਨੇ ਜੋ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਉਹ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਤੋਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਵੀ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਮਾਤਰਾ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਸਿਧਾਂਤਕ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤ ਤੋਂ ਕੰਮ ਲਈ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਇਆ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮ ਦੀ ਮਾਤਰਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਵਰਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੀਮੈਂਟ ਦੀ ਮਾਤਰਾ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣਾ ਖਤਰਨਾਕ ਹੋਵੇਗਾ।

86. ਪਰ ਵਿਚੋਲਗੀ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਲੇਜਰ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਕਰਨੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਸਨ। ਕਿਸੇ ਧਿਰ ਨੂੰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ. ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਵੱਲੋਂ ਖਾਤਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਘਾਤਕ ਨਤੀਜੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਬਾਹਰੀ ਸਰੋਤਾਂ ਤੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਾਊਚਰ ਜਾਂ ਬਿੱਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਮਾਮਲਾ ਹੋਰ ਵਿਗੜ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਉਦੋਂ ਵੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਕੋਈ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੋਈ ਠੇਕੇਦਾਰ ਬਿਨਾਂ ਲਿਖਤੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਪਰ ਕੰਮ ਦੇ ਮਕਸਦ ਲਈ ਬਾਹਰੋਂ ਸੀਮੈਂਟ ਖਰੀਦ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਵਾਊਚਰ ਹਨ, ਨਾ ਹੀ ਕੋਈ ਲੇਜਰ ਐਂਟਰੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਬਿੱਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਜੋ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਨਾਮ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਬਨਾਮ
ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 199

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ VII

87. ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦਾਅਵਾ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੱਗਰੀ ਇਕੱਠੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਸਾਈਟ 'ਤੇ ਪਈ ਸੀ। ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਭਰੋਸਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਏਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਸਨੇ ਇਸ

ਲਈ ਪੈਸੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਉਸਨੂੰ ਉਹ ਰਕਮ ਮਿਲਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਮੱਗਰੀ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਭਰੋਸਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਮੱਗਰੀ ਖਰੀਦਣ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਥਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਧੇ ਹੋਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਦੇਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਮਲੇਰੀਆ ਦੇ ਫੈਲਣ, ਖਰਾਬ ਮੌਸਮ ਅਤੇ ਵਿਭਾਗੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲੈਣ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਵਰਗੇ ਹੋਰ ਕਾਰਕਾਂ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਉਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਯੋਗਦਾਨ ਪਾਇਆ। ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ, ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਪੱਤਰ-ਵਿਹਾਰ ਦਾ ਆਦਾਨ-ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਚੋਲਿਆਂ ਦੇ ਇੱਕ ਪੈਨਲ ਨੇ ਆਪਣਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਦਰਅਸਲ, ਕੰਮ ਹੀ ਬੰਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਧਾਰਾ 59 ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਕ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਕਰਕੇ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਇਸ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦਾ ਕੋਈ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ IX

88. ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 12% ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਵਿਆਜ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੁਣ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਬਿਜਲੀ ਬੋਰਡ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਲਡਵਰਥ (ਪੀ) ਲਿਮਟਿਡ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਤਾਜ਼ਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 2017 (8) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 146 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਾਡੇ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲਾ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ. ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ:

21. ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਅਗਲਾ ਪਹਿਲੂ 7-3-1986 ਤੋਂ 31-12-1997 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਵਿਚੋਲੇ ਨੇ 11ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ 20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਇਕਮੁਸ਼ਤ ਰਕਮ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1940 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਸਿਰਫ ਡਿਕਰੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਹੀ ਵਿਆਜ ਦੇਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਮੁੱਦਾ ਕਿ ਕੀ 1940 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰੀ-ਰੈਫਰੈਂਸ ਪੀਰੀਅਡ ਅਤੇ ਪੈਂਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਕੋਈ ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ, ਉੜੀਸਾ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਜੀ.ਸੀ ਰਾਏ (1992) 1 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 508 ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ: (ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ ਪੰਨਾ 533-34, ਪੈਰਾ 44)

“44..... ਜਿੱਥੇ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਅਤੇ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਧਿਰ ਵਿਆਜ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਵਿਵਾਦ (ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੂਲ ਰਕਮ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਨਾਲ) ਨੂੰ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਭੇਜਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ

ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਆਜ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਮਿਆਦ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜਦੋਂ ਧਿਰਾਂ ਆਪਣੇ ਸਾਰੇ ਵਿਵਾਦਾਂ ਨੂੰ - ਜਾਂ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਆਜ ਵਜੋਂ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ - ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਭੇਜਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ. ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਹਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚੋਲੇ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਪੈਨਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਦੇਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਰਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਮਰੱਪਨ (ਮ੍ਰਿਤਕ) ਇਕੱਲੇ ਰਾਹੀਂ ਐਲ.ਆਰ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ ਬਨਾਮ
ਨਿਗਰਾਨ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਟੀ.ਬੀ.ਪੀ.ਐਚ.ਐਲ.ਸੀ.
[ਕੇ.ਐਮ. ਜੋਸਫ, ਜੇ.] 201

89. ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ 26.4.1988 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਨਾਮ ਦੀ ਮਿਤੀ 19.8.1988 ਤੱਕ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਵਿਆਜ ਦੇ ਇਨਾਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਜੋ ਕਿ ਪੈਨਡੈਂਟ ਲਾਈਟ ਵਿਆਜ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਵਿਚੋਲੇ ਕੋਲ ਬਕਾਇਆ ਪਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਰੁਣਾ ਕੁਮਾਰੀ ਬਨਾਮ ਆਂਧਰਾ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 1988 ਐਸ.ਸੀ 873 ਵਿੱਚ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਹਵਾਲੇ 'ਤੇ ਦਾਖਲ ਹੋਣ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਵਿਚੋਲਗੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਜੋਂ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਲਿਆ ਕਿ ਵਿਚੋਲਗੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਵਿਆਜ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੁਗਲ ਕਿਸ਼ੋਰ ਪ੍ਰਭਾਤੀਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ ਬਨਾਮ

ਵਿਜੇਂਦਰ ਪ੍ਰਭਾਤੀਲਾਲ ਸ਼ਰਮਾ 1992 (1) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 508 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨੈਸ਼ਨਲ ਹਾਈਵੇਅ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਐਫਕੋਨਜ਼-ਅਪਿਲ ਜੁਆਇੰਟ ਵੈਂਚਰ 2017 (8) ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 146 ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਸਬ-ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

90. ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਨੰਬਰ 1 ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪ-ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਕਮ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਦੇਵਿਕਾ ਗੁਜਰਾਲ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਅੰਸ਼ਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi